

VIRRADAT

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII., Gyula Pál-utca 14.
Telefon: 146-246, 146-243

HÉTFŐI POLITIKAI LAP Főszerkesztő: BORNEMISZA GÁBOR

IX. évfolyam, 3. szám.
Budapest, 1944. január 17.

Pincérek levele a Virradathoz a borraivaló-kérdésről
Vitebszknél több nagy szovjet erőcsoportot bekerítettek

Uj német „villámbombázók” London felett

Umannál nagy szovjet erők ellen meglepetésszerű támadást kezdett a német gyalogság
SS-alakulatok üldözik a Berdicsevtől nyugatra megvert ellenséget
Uj fegyverekkel támad az offenzívába lendült német bűvárhajóflotta

Német hivatalos jelentés a keleti front és a délolaszországi arcvonal harcairól

Berlin, január 16.
A főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának:
A véderő főparancsnoksága közli: Keresztől északkeletre és a nikopoli hídfőnél a Szovjet megismételt heves támadásai elhárító tűzünkben összeomlottak.
Kirovgrádtól északnyugatra az ellenség nagy gyalogos és páncélos erőkkel újból támadott. Támadását elkeseredett harcokban felfogtuk. Az utóbbi harci napok során az ellenség egy helyen betört, de ezt a betörési helyet ellentámadással elzártuk.
Saskovtól keletre meglepetésszerű támadásunkkal különösen súlyos veszteségeket mérünk az ellenségre. A bolsevisták sok tehermentesítő támadását visszavertük.

Progrebicsévtől délnyugatra folyó harcokban az ellenség a két legutóbbi nap során 116 löveget, sok harczépkocsit, páncélos és egyéb hadianyagot vesztett.
A Novográd-Vollinszktól nyugatra lévő térségben és Sarnytól nyugatra élénk helyi harcok folytak.
Kriesévtől nyugatra a bolsevisták támadásai meghiusultak.
Neveltől északnyugatra és északra, valamint az Ilmen-tóól északra a bolsevisták folytatták támadásukat. Az ellenség néhány helyen betört, de azután ellentámadással visszavertük.
Leningrádtól délre a bolsevisták páncélos és csatarepülő támogatással támadásba kezdtek. Visszavertük őket.

Egy szakaszon még folynak a harcok a betört ellenséges harcserzőkkel.
A délolaszországi arcvonalon a Cerver-től északra fekvő szakaszon kemény harcokban erős ellenséges támadásokat vertünk vissza. Így helyen az ellenség betört; itt elkeseredett harcok folynak.
Mignanótól északnyugatra lévő térségben vívott súlyos harcok során a 15. páncélos ezred Meitzel százados parancsnoksága alatt álló 2. zászlóalja, valamint a 71. páncélgéranős ezred Schneider százados parancsnoksága alatt álló 2. zászlóalja különösen kitüntette magát. Mindkét zászlóalj hessentühinghálai.
Néhány német repülőgép szombaton az esti órákban délkeletangliai célpontokat támadott.

delemben. E most mi történik? A németek erők kímélésével mindjobban megközelítik kelet felől történő visszavonulással az európai határokat. Ez a visszavonulás nemcsak abból a megfontolásból ered, hogy lehetőleg az európai bázisokhoz minél közelebb vegyék fel a döntő küzdelmet a szovjet haderőkkel, hanem az a mérlegelés is irányítja a német elhatározásokat: az angolok a jelek szerint valóban felvonultak az Európa elleni támadásra s a német erőköt úgy kell szétosztani, hogy a védelem a támadókat minden ponton megfelelő fogadtatásban részesíthesse. Az európai védelmi arcvonal kiépítés tehát bizonyos mértékben magával hozza a keleti hadsereg offenzív erejének csökkenését. S ez az, ami Angliában nagy idegességet robbant ki. A szovjet hadseregek új támadásaikkal szinte már a Baltikum és a Balkán kapujában állnak. Moszkva főlienyeshangú követeléseket nyújt át Londonban és Washingtonban, a szovjet kormány úgy kezeli a lengyel ügyet, mint-ha abba az angolok számára semmi beleszólásuk nem lenne. A Szovjet már diktál és parancsol s ez a bolsevista magatartás a jelek szerint nemcsak megdöbbenést vált ki Angliában, hanem bizonyos kijózanodási fovatot indít el. Soha még ennyire időszerű nem volt az a kijelentés, amelyet egy angol politikus mondott az alóházban két esztendővel ezelőtt: az európai invázió megvalósításá menthetetlenül Anglia nyakára hozná az Európa felett uralkodni akaró szovjet imperializmust.

A lengyel-szovjet viszály, a meginduló angolszász-lengyel-szovjet diplomáciai tárgyalások önkéntelenül a négy és fél esztendővel ezelőtti történelmi napok ideges hangulatát idézik fel, amikor Berlin és Varsó között tárgyalások folytak Danzig hovatartozásáról és a lengyel-korridorról. London és Washington ellenállásra buzdította a lengyel népet, az angolszász diplomácia közös erőfeszítéssel azt a célt tűzte maga elé: nem engedni, hogy Lengyelország meghátráljon a német nyomás előtt, hanem: a háború kockázatát is vállalva, Lengyelországnak mereven elutasító álláspontot kell helyezkednie.

Az Egyesült Államok és Anglia a hadüzenet, a nyílt háború fegyveréhez nyúltak, hogy bebizonyítsák: minden rendelkezésükre álló eszközökkel megakadályozzák Németország döntő és félelmetes előretörését az európai kontinensen. Londonban a több évszázados „európai egyensúlypolitika” elvét hirdették 1939 őszén, amikor diplomáciában és sajtóban egyaránt a legerőteljesebb támogatást, a gyors segítséget ígérték Lengyelországnak. Az angolok úgy válták: legsúlyosabb diplomáciai vereségüket szenvedték el, ha Lengyelország engedne a német nyomásnak.

Önként kínálkozik tehát a párhuzom a négy és fél esztendővel ezelőtti lezajlott diplomáciai események és a mai fejlemények között Anglia 1939 szeptemberében a gondolatát sem bírta elviselni annak, hogy a nagy európai rivális — akkor még csak Németország — a brit politika eltökéltsége és akaratára ellenére cselekedjék, „felborítsa az európai egyensúlyt”, illetve olyan helyzetet alakítson ki, mely a jövő eseményeit tekintve a német birodalom katonai és gazdasági előnyét szolgálja.

Mi a helyzet ma? Az európai kontinens veszélyeztető szovjet imperializmus féltékenyen London és Washington elé tárja követelését. Moszkva igényt tart Kelet-Lengyelországra, a lengyelek jövője és európai helyzete szempontjából igen fontos területekre. — e követeléseken tikmenően pedig ismételtan bejelentik igényeiket a Baltikumra, Romániára, a Balkánra, egyszóval

azokra a legfontosabb területekre, amelyek Anglia európai hatalmának és befolyásának fenntartása szempontjából London számára négy és fél esztendővel ezelőtti döntő jelentőségűek voltak. A németek 1939 őszén csupán Danzigot kérték, — ezt sem Londonban előterjesztett követelések útján, hanem a lengyelekkel folytatott és a lengyel érdekeket a legvégső határig figyelembevevő tanácskozásokon. Angliában növekszik az ideges hangulat a Szovjettel szemben, s a brit politika zsákutcába jutva, a történelmi erők kiszámíthatatlan játéka következtében odaért, ahol 1939 őszén állott: a Szovjetunióval szemben védeni meg az angolszász érdekeket.

Ma minden angol számára félelmetes tanubizonyoságot jelent az elkendőzhetetlen igazság: ezt a szovjet imperializmust, amely egyelőre még csak Európa peremrészeit fenyegeti — északot és délt egyaránt érte ezalatt — a brit diplomácia szabadította rá az európai kontinensre. Mi volt az angolok célja? Megakadályozni, hogy a diadalmas csaták sorozatában Európán végigszárgultott német hadsereg rázúduljon Angliára. Megakadályozni, hogy a birodalom Európát saját elgondolással, politikai és gazdasági tervei szerint szervezze meg az angol-

szász világ elleni döntő harcra. Megakadályozni az európai kontinens új alapokon és új irányelvek szerint történő felépítését. Egyszóval: az angolszász világ a forradalmi német világnézettel és az európai német előretöréssel szemben védelmet keresett s ezt a védelmet Anglia másik nagy távoli riválisában: Szovjetországban találta meg. Az angol diplomácia arra számított: az egymásnak rontó két ellenfél gigászi problémákat s Nagybritannia egy időben szabadul meg az orosz és a német fenyegetéstől. A Szovjetunióval annál is inkább nyugodtan üzhette az angolszász diplomácia kacérkodó játéka, mert a brit-szovjet szövetség megkötésekor, illetve a német-szovjet orosz háború kibrobbanásakor még oly távoli volt az a veszély, hogy Moszkva nálába is ráteheti kezét az Anglia számára fontos bázisokat jelentő európai országokra, kikötőkre és támaszpontokra. Londonban helyesen számoltak azzal: a német hadsereg hatalmas erejű offenzív rohamokba kezd majd, hogy minél messzebb űzze a bolsevizmust Európától, illetve megsemmisítse a bolsevizmus katonai erejét. Az angol cél a következő volt:

amíg a német hadseregek valahol mélyen bent Oroszországban, a

keseredett harcukat a szovjet haderővel, több ezer kilométerre a hazai bázisoktól, az angolszászok a rendelkezésükre álló időt pompásan kihasználva, felkészülve végrehajtsák az európai inváziót, partraszállnak a kontinensen és a távoli orosz sztyeppéken dúló harcok egy időben bemasíroznak Európába.

Moszkvában és Berlinben minden valószínűség szerint egy időben vették észre az angol tervek mögött rejlő számító céltudatoságot. Ezért követelte a Szovjet hirtelen, minden átmenet nélkül a második arcvonal gyors megerősítését. Ezért hangzottak el Moszkvában kétségbeesett segélykiáltások, noha a szovjet hadsereg még mindig igen erős volt. Ezért változtatott a német vezérkar is taktikáján: offenzív hadjárat helyett kiterő hadműveletekkel lassú visszavonulást hajtani végre, a keleti harcok párhuzamban fokozott figyelmet szentelni az angolszász katonai előkészületeknek, védelmi intézkedéseket fogantatni Északról le egészen a Biscayai-öbölig.

Az angolok győzelmi optimizmusa egészen a legutóbbi időkhöz, hogy a német és a szovjet hadseregek kölcsönösen elvéreznek az egymás ellen vívott irrisztos küz-

Berlini szerkesztőségünk telefon-jelentése a Baltikum felé irányuló új szovjet offenzíváról

A német légvédelem döntő megerősödéséről és a török kormányválság híreiről

A Szovjet hatalmas offenzívája mára új szintre emelkedett: A hosszú idek óta nyugalmat északi front-részekben is megindult a támadás. A novgorodi, az Ilmen tó környéki és főként az oránienbaumi térből

nagy erők indultak rohamra, melyeknek legközelebbi célja, mint azt ma itt Berlinben kijelentették, az ott levő német erők bekerítése és a balti államok elérése.

Egyelőre kisebb helyi betörésektől eltekintve, az új támadásoknak sincs eredménye. E szakaszokon különben is igen erős és határozott német védekezésre lehet számítani, mivel

az előkészületekre sok idő állt

rendelkezése — hangsúlyozza a Wilhelmstrasse hírmagyarázója.

A keleti csata súlypontja továbbra is a Novogrod-volinszki szakaszon van, ahol a Szovjet nagy nyomást fejt ki.

Délolaszországban egyes front-részekben egy-két kilométerrel — előre elkészített állásokban — vonták vissza a német csapatokat, miután azok nagy veszteséget okoztak az ellenségnek.

Érdekes magyarázatot fűztek a péntek este Berlin ellen intézett légítámadáshoz is.

Ez a rohamot az angolok nagy támadásnak számították és bár a borús idő kedvezett nekik, a német védelem eddig még nem

lőtt mérkőzésben forgácsot a májféli erőiket

úgy hogy csak egy részük érte el Berlint. Ez a német légvédelem további rendkívüli erősödésére vall, — mondották szó szerint.

Az egyes ismételt felbukkanó hírekkel, amelyek a török kormányválsággal foglalkoznak, a külügyminisztériumban már állást foglaltak. Ezek szerint minden nemzetnek jogában áll minisztereket kicserélni és tisztjeit is különböző pozícióba kinevezni, anélkül, hogy e tényekből okvetlen messzeemenő politikai következményeket kellene levonni.

Nyári József

HITLER MONDOTTA:

Rideg elszántsággal keresztül visszük intézkedéseinket

Most, hogy a Cianó gróf és társai fölött elhangzott a köztársasági fasiszta Olaszország itélete és ezt az ítéletet végre is hajtották, nem érdektelen feleleveníteni Hitler 1943. szeptember 10-én mondott beszédét, amelyet az olasz Badoglio-kormány kapitulációja alkalmával tett. Akkor a német birodalom vezére többek között ezeket mondotta:

— Néptársaim! Miután már két év óta a szükségéssé jobb alkalom volt megfigyelni Olaszország szociális feladatával szemben is elutasító állásfoglalású és németellenes reakciós körök egyre növekvő befolyását, a Duce megbuktatása óta alig lehetett kétség aziránt, milyen hátsó szándékkal történi ez a rendszerváltás.

Ezért kötelelességszerűen elrendeltem az összes, ebben az esetben foganatosítandó rendszabályokat, hogy a Német Birodalmat megóvjam attól a sorsától, amelybe Badoglio és emberei nemcsak a Duce-t és az olasz népet döntötték, hanem amelybe Németországot is dönteni akarták.

A német nép nemzeti hadviselésének érdekei számunkra épp oly szentek, mint kötelezők. Mindnyájan tudjuk, hogy ebben a körülményben harcba ellenségeink kívánóságának megfelelően megsemmisül az, aki alulmarad és csak a győző számára marad meg az élet lehetősége.

Eppen ezért elhatároztuk, hogy a nagy ügyekben épp úgy, mint részleteiben rideg elszántsággal

keresztülvisszük azokat az intézkedéseket, amelyek alkalmasak arra, hogy ellenségeink reményeit

meghúsítsák. De sok, becsületéhez ragaszkodó olasz is kijelentette, hogy a két nép eddigi harcában most még inkább elválaszthatatlannul hozzánk kapcsolva érzi magát.

Olaszország kiválása katonailag keveset jelent, hiszen ebben az országban hónapok óta a harc elsősorban német erőket vetett igénybe. Ezt a harcot immár szabadon, minden terhelő gátlástól mentően magunk folytatjuk majd.

Ismeretlen pápai levél,

amelyet XII. Pius Hamburg lakosságához intézett

A szétrombolt német templomokban is megtartják az istentiszteleteket

Az elfajult légnáború szörnyű napjaiban, a kegyetlen angolszász terrortámadások és a német megtorló előkészületek idején felesleges lenne azon vitázni; melyik háborús fél kezdeményezte a szörnyű légitámadásokat. Azok a rohamok, amelyek az angolszász légierő szinte óránként intéz a német és a megszállt európai területek polgárlakossága ellen, beszédes bizonyíték amirel: London és Washington így akarja megtörni az európai kontinens ellenálló erejét, így akarja elérni célját: amikor megindul az invázió, az angolszász hadseregek megvengült ellenfelel találkoznak, illetve keményebb akadály nélkül nyomulhassanak az európai kontinens belsejébe.

Az angolszász terrortámadások Rómát sem kímélték és ma sem kímélik, noha Olaszország — Badoglio Olaszországa — belépett az angolszász koalícióba. Ebből a szempontból érdemes különös figyelmet az a pápai levél, amely most került az a pápai levél, amely XII. Pius nyilvánosságra, s amelyet Hamburg elleni nagy légitámadások idején, az elmúlt év nyarának végén Osnabrück püspökhöz intézett. A pápa leveleiben együttérzésnek és fájdalomnak adott kifejezést, majd a következőket írta:

„Az a kegyetlen sorcsapás, amely sorozatosan sújtotta Hamburgot, indított bennünket arra, hogy a Vatikán és a keresztény egyház legmélyebb részvétel támogatásával hitestvéreinknek, az egész német lakosságnak Rómában már négy esztendő lehallgatásán, sőt mondhatni óránként a polgári lakosság felénk szálló segélykiáltásait, a büszke és gazdag kereskedőváros kegyetlen szétrombolása, a lakosság pusztulása, bennünket lelkiünk legmélyéig megzavart.”

„A kegyelmes Isten gyógyulást ad majd a szerencsétlen Hamburgnak.”

tének körülbelül a felére és 11 millió lengyel állampolgárra vonatkozik.

Végül fontosnak mondják annak hangsúlyozását, hogy amennyiben négyhatalmi megbeszélések kerülnek sorba, minden kérdés kerüljön szóba, ne csak a határkérdés. Bármilyen területet is, a lengyel köztársaság területén, vagy történelmi területén, azt lengyel részről nem ismerik el befejezett ténynek. Eppen így utalnak arra, hogy a londoni lengyel menekült kormány az egyetlen jogszzerű tekintély most és marad a jövőben is, amely a lengyel nemzet nevében cselekszik. (MTI)

A lengyel emigráns kormány nem ismer befejezett tényeket!

A lengyelek a Szovjetnek adott válaszukat az egyedül lehetséges válasznak tekintik

Stockholm, jan. 17. (Interimf) A lengyel emigránsbizottság a január 11-i szovjetnyilatkozatra válaszul több tanácskozási és a brit hivatalos körökkel való élénk érintkezés eredményeként adta meg. A véglegesen nyilvánosságra hozott nyilatkozat alig különbözik az eredeti szövegtől és ezt a lengyel bizottság egyhangúlag elfogadta. Ezen külügyminiszter Mikolajczyk és Rommrel megegyezően tanácskoztak. Lengyel részről kijelentik, hogy nyilatkozatuk a fog és az erőkölcs egyedül lehetséges álláspontjára támaszkodik és hogy az lezárja a Lengyelország és a

Szovjetunió között függőben lévő kérdések nyilvános megvitatását,

de nyitva tartja a diplomáciai megbeszélések London és Washington bevonásával.

Lengyel körök azt is hangsúlyozták, hogy London és Washington hajlandónak nyilatkoztak bekapcsolódni a további megvitatásokba, feltéve, hogy

ezeket a sajtó és a rádió meg nem zavarja.

Azt is kiemelik a lengyel körök, hogy a nyilatkozat harmadik mondata a lengyel köztársaság terü-

Vitebszknél több szovjet erőcsoportot bekerítettek, megsemmisítésük folyamatban van

A Neveltől északra tomboló nagy csatában a németek mindenütt megtartották fővédelmi területeiket

Berlin, január 16. A keleti arcvonal középső szakaszának harcáról az Interimf a következőket jelenti:

Novogrod—Volinsz vidékén és a Pripjet erdős területein folyó harcok területileg és hevességben fokozódtak. A bolsevistáknak az ámbéli főnyitukkel sikerült betörni három helyen a német védelmi vonalakba, Mielőtt azonban be rendezkedhettek volna, a gyorsan odairányított német biztosító csapatok megtámadták őket, úgyhogy még ki kellett üríteniük a három betörési helyet. Egy átmenetileg körülzárt német harci csoportnak nehéz fegyverrel erős összehúzóásával sikerült az új német állásokba átverekedni magát és minden hadieszközét és sebesültjét magával tudta vinni.

Vitebszknél, különösen az ottani arcvonal északi részén a bolsevisták ismét folytatják bekerítő kísérleteiket.

Miután az előző napokon erősen megritkított támadó kötelékeket kiegészítették az áteszortosították. A most megújított támadásoknál egy dandárnyi erejű páncélosok köteléket és több csatározó ezredet is harcba vetettek. Mégis támadásaik megfennékeltek a német gránátvetők és tüzek tüzeiben, valamint a heves közelharcokban. Nyolc támadás után végül a bolsevistáknak sikerült egy keskeny helyi betörés, amelyet azonban gyorsan elrezteltek.

Más helyeken több szovjet erőcsoportot bekerítettek és csak megsemmisítése még folyik.

Neveltől északra és északi részén pénteken egész nap tartott a heves küzdelem. A legutóbb be-

ZSIDÓ HIRDETÉST NEM KÖZLÜNK!

kezett jelentések szerint a német csapatok mindenütt meg tudták tartani fővédelmi területeiket.

Az alacsony terjedő erős felhőzet pénteken is nagyban korlátozta a légierők alkalmazását mindkét küzdőfélénél.

Érdekes német megállapítások az új tengeralattjáró-offenzíva bejelentésével kapcsolatban

Berlin, január 16. A NST jelenti: Edgar Schroeder német hadtengerészeti szakértő az „ESZ-Westmark” című lap hasábjain megjelent cikkében azt a feltevést közli, hogy a második német tengeralattjáró offenzíva nemrég történt bejelentése kapcsolatban áll egy új tálmánnyal és annak már sikeres gyakorlati alkalmazásával. A szakértő véleménye szerint a németek feltalálták annak az ellenséges tálmánnyal ellenszerét, amely egy idő óta a tengeralattjárók sikeres működését erősen akadályozta. Az ellenség tálmánya az eljött hónapokban erősen lecsökkentette az elsüllyesztési eredményeket. A tálmány lényege abban áll, hogy rádióhullámok segítségével megtűrik állapítani a tengeralattjárók közelségét. A Führer a német véderőhöz intézett újévi hadiparancsában már bejelentette, hogy „a tengeralattjáró-háború látványos csökkensése ellenségeink egyetlen technikai tálmányán alapul. Ennek kikapcsolásán nem csupán fáradozunk, hanem meg vagyunk győződve arról, hogy ez a legrovidebb időn belül sikerül.”

A német hadtengerészeti szakértő most ezzel kapcsolatban a következőket írja:

Az ellenséges tálmány ellenében már hosszú idő óta lázasan dolgoztak. Természetes, hogy erről sem lehetett közölni és annak részleteit ma sem lehet közölni, mivel ebből csak az ellenség húzna hasznot. Miután azonban maga a Führer bejelentette, hogy a teljes siker nagy kilátásával dolgoztak, a tengeralattjáró-elhárító eszközök leközdésén, a búvárhajó-

A szovjet csatarepülőök elleni védőharcukban a német vadászok egy gépük elvesztése után 14 szovjet repülőgépet lőttek le.

További 9 ellenséges gép az arcvonalakon felállított légharóító ütegeknek esett áldozatul. (MTI)

háború további fejlődése számára új lehetőségek nyíltak, amelyek az ellenségnek komoly gondokat okoznak. Jogosan leszögezhetjük, hogy a búvárhajóharc folytatódik. Amidőn a Führer napirancsánál a szőlőgáz hanyatlásról beszélt, ezzel csak igazságot szolgáltatott a búvárhajóknak és bátor legénységüknek, mert azok harcuknak legnehezebb szakaszában is, amelyet most már leküzdöttek, folytatták a harcot az ellenség ellen. Azalatt az idő alatt, amíg átmenetileg szüneteltek a támadások, a búvárhajókat állandóan egyre jobb támadó és védekező eszközökkel szerelték fel. Sok más dolog is történt, amiről majd csak később lehet beszélni és írni. Csupán egy nem történt meg: a harcos német búvárhajókat nem szorították ki a tengerekről, mint ahogyan azt az ellenség remélte és akarta.

Figyelem — nem hétfőn, hanem csütörtökön lépnek életbe az autóbusszkorlátozások

Szendy Károly polgármester értesíti a Székesfehérváros közönségét, hogy a már elhatározott autóbusszkorlátozások nem január 17-én hétfőn, hanem csak január 20-án, csütörtökön lépnek életbe.

Hamburgban a nyári szeretetünkbe vesszük, a kegyelmes Isten gyógyulást ad majd a szerencsétlen Hamburgnak — a városnak és minden hívőnek apostoli áldásunkat küldjük.”

A fenti pápai levél időterülvé teszi megemlíteni azokat a veszteségeket, amelyeket a Berlin környéki és általában az összes német egyházközségek szenvednek el. Az angolszász terrortámadások nemcsak a lakóházakat, lakónegyedeket rombolják le, hanem a templomokat is. Ezek a rombolások azonban nem akadályozzák meg a német egyházközségeket nagy feladatok teljesítésében. A szétrombolt templomokban is prédikálnak a papok és megtartják az istentiszteleteket. Ezen túl pedig a legfőbb törekvés odafünyul, hogy a közepesen vagy könnyen sérült templomokat minél gyorsabban helyre állítsák.

Sopron részvéte Ostenburg halála alkalmával

Sopron, jan. 17. — Ostenburg Gyula elhunyt alkalmából a soproni lopok gyászkeretben méltatják Ostenburgnak a nyugatmagyarországi harcok során szerzett érdemeit. Sopron városa, valamint a soproni Magyar Szövetség Ostenburg családjának táviratban fejezte ki részvétét és koszorút helyezett el az elhunyt koporsóján.

Adományok a Főméltóságú Asszony segélymozgalmára

A Főméltóságú Asszony segélymozgalmára a 99 000 számú postatakarékpénztári csekkzáradékán január 13-án a következő adományok érkeztek:

Országos Központi Hitelszövetkezet Budapest, 1000. Bel- és Külföldi Szén- és Kőszertékesítő kft. Budapest 500. Áruértékesítő és Felszerelési Rt. Budapest 250. gróf Hoyos Béla és neje Budapest 200. Kisgyőri-Bakonyvidéki Egyesült Kőszertékesítő Rt. Budapest 200. Illés Antal Budapest 60. Szegő Pál Budapest 20. Székesfehérvárosi m. kir. pénzügyigazgatóság VI. főosztálya 12. Bertalan Lajos Dés 10. Tamásy Sándorné Ceglédbercel 9 pengő.

Óriási izgalom az angol fővárosban Uj német „villámbombázók” London felett

A német fővárosban egyenlőre rejtélyes hallgatásba burkolóznak

Berlin, január 16. (NST)
Német katonai körökben eddig semmit sem szóltak még akkor a Reuter-jelentéshez, amely szerint pnteken meglepetésszerűen két bomba hullott Londonra, anélkül, hogy repülőgép közelségét figyeltek volna meg. Arra a kérdésre, vajon a Hitleres német „villámbombázók” első szerepléséről lehet-e szó. Uletékes német helyen csak válvonogással válasszák. A „villámbombázó” elnevezés nemegyszer áll fel a nemzetközi sajtóvívásban a német légitörő legújabb fegyverrel

vel kapcsolatban, de természetesen eddig semmi közlelbbit sem adtak arról az új típusú repülőgépekről.
Stockholm, január 16.
Az angol hírszolgálat jelentése szerint pnteken este egy elszigetelten szálló repülőgépről két bombát dobtak le London egyik városnegyedére. Az egyik bomba egy mozi épületének tetőzetére zuhant, majd áttörte a tetőt és az előadóteremben felrobbant. A robbanásnak 7 halálos áldozata és 31 sebesültje van, akik közül 15 ember állapota

igen súlyos. A másik bomba egy nagyáruházra zuhant, azonban emberáldozatot nem követelt. A légitámadás teljes meglepetésként hatott. A légvédelmi szirénák nem szólaltak meg és a légvédelmi létesítmény sem lépett működésbe.
A robbanás zajára katonák és polgári személyek száltak a légitámadás színhelyére és a mozi bejárata hamarosan elsősegélynyújtási állomássá változott. A mozi igazgatója lélekjelenlétének és a személyzet nyugalmának köszönhető, hogy nem tört ki pánik (MTI)

Adhat-e, vagy sem borraivalót a vendég a pincérnek?

Fővárosi pincérek levele a közönséghez:

Mindenki kap borraivalót, aki kötelességén túlmenő szolgálatokat tesz!

Az elmúlt napokban az egyik fővárosi esti lapban cikk jelent meg, amelyben a cikkíró azt írta, hogy a százalérendszer bevezetése óta sokat változott a helyzet a lépten-nyomon tapasztalható, hogy a pincérek az előírt százalékokon felül külön borraivalóra tartanak igényt. Ezzel kapcsolatban a kamarák azután megállapították, hogy a pincérek magaviseletében a régi előzékenységgel szemben bizonyos felületesség tapasztalható. Éppen ezért a munkaadók, hogy a helyzet rosszabbodását elkerüljék, megfelelő szigorú intézkedéseket várnak és pedig olyat, mely a munkaadó közbenszítte nélkül büntetéssel sújtja a visszaélést elkövető pincért, de a borraivalót osztogató közönséget is. Ezzel a cikkkel kapcsolatban az egyik előkelő budapesti étterem pincéreitől kaptuk a következő levelet:

Ez a kérésünk annak idején az illetékes tényezők előtt megértésre talált, ámde akkor ugyanazok támadták a százalérendszer bevezetését, akik most szót emelnek az ellen, hogy a vendég a százalékon felül esetleg külön díjazást is juttasson a pincérnek.
A mi szótárunkban a százalérendszer bevezetése óta nem található meg ez a szó: borraivalót. Tudniillik, borraivalót ma nem ad senki, legfeljebb külön díjazza a pincért az, aki meg van elégedve mit amit a pincér a kötelességén felül tanúsít irányában, akárja meghálálni. Mi azonban semmi különdíjazást nem kérünk s el lehet képzelni, hogy egy pincér nem tanúsíthat olyan magatartást, amivel a vendégből kiprovokehatalja a különdíjazást. Édeskevés a százalékon felül az a különdíj, amit mi kapunk. De ha már erről a különdíjazásról van szó, miért éppen nálunk kifogásolják? Hiszen az ilyen különdíjazással lépten-nyomon találkozunk az életben. Ne említsünk mást, a borbélyoknak is van fizetése és mégis minden vendégtől külön borraivalót kapnak.

kát, az odaadást, a türelmet és a figyelmet díjazza külön az a vendég, aki mindezeket értékelni tudja, megfelelően szociális érzékkel rendelkezik.

Senkire nézve sem jelent károsodást, ha külön borraivalót kap a pincér

A kérdéses cikk azt is állítja, hogy a hatóságaink is szorgalmazták a különdíjazás eltörlését. Ezt mi nem hisszük. Ma az országunk sokkal nagyobb gondjai vannak, mintsem a felelős vezetők azzal a semmitmondó kérdéssel foglalkozzanak, hogy a vendég szabad akaratából ad-e a pincérnek „borraivalót”, vagy sem. Aki tisztában van az ország szociális irányzatával, az tudja azt is, hogy a hatóságoknak minden fáradozása abban merül ki, hogy a lehetőséghez képest minden magyar polgárt, bárhol is áll az élet síkján, minél nagyobb jövedelemhez juttassanak, olyan jövedelemhez, amelyből, hogy becsületes munkájával meg tud élni, el tudja tartani a családját. Éppen ezért nem hihetjük az állítását a cikk írójának, mert nem valószínű, hogy a hatóságok az ilyen szociális irányelvek mellett azon fáradoznának, hogy egy munkásréteget megrovidítsenek a jövedelmében, amikor ebből senkinek kára nincs.

Mi arra kérjük az illető cikkíróurat, hagyja a mi szakmai dolgainkat az illetékes ipartestületeinkre, azok vezetőire, mert ők tudni fogják, hogy mit kell csinálniuk. Egyébként Gundel Károly a felvetett kérdésre már kellő módon megfelelt s reméljük, hogy munkaadóink, vezetőink összessége is tömörül majd, hogy bennünket, a dolgozó pincéreket megvédjenek. Tisztelettel kérjük e sorok közlését s maradtunk továbbra is igen

A BUZAA
MAGYAR
FÖLD
ARANYA

PENGŐ
1943

HÉLYEZZE PÉNZÉT
BUZAKÖTVÉNYBE

dég, aki mindezeket értékelni tudja, megfelelően szociális érzékkel rendelkezik.

Vitéz Nagy Iván dr.
kinevezése

A Kormányzó Ur a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére dr. vitéz Nagy Ivánnak, a miniszteri tanácsosj című adományozta.

Ez a hír csodálatlan örömet szorított a magyar politikai és társadalmi életben, mert dr. vitéz Nagy Iván immáron huszonöt éves működését széles körben ismerik és méltányolják. Emlékeztet, hogy dr. vitéz Nagy Iván hosszú évekig vezető szerepet játszott a magyar ifjúság egyetemi mozgalmában, a Nemzetpolitikai Társaság keretében, melynek sokáig elnöke volt és a Magyar Bolgár Társaságban, melynek ma is alelnöke. Eddigi kultúrtevékenysége korunkalkotó újításokat vezetett be a magyar ifjúság nevelésében és elsősorban éppen a magyar egyetemi ifjúság és, amelyet örömmel tölt el és a kinevezése.

„Sziám, az olcsó, hideg enyv!” Yakmerő szélhámost tartóztatott le a rendőrség

Néhány nappal ezelőtt Halmágyi Lajos magántisztviselő feljelentést tett a főkapitányságon, amelyben előadta, hogy Szász Sándor „gépszerszerző” furfangos módon becsapta. Elmondta feljelentésében, hogy Szász rávette, adjon neki 10.000 pengőt egy újfajta hideg úton előállított enyv gyártására. Pestszenterzsebten a Ferenc József-u. 119. számú házban akart állítólag Szász műhelynyitni és itt a cartta előállítani az enyvot. Mint azonban kiderült, az egész szélhámosság volt.

A nyomozás során megállapította a rendőrség, hogy Szász özvegy Pogány Gézánéval is kicsalt 30.000 pengőt hasonló módszerrel, hogy áldozatai gyanút ne fogjanak, hirdetésekkel tett közzé a lapokban, így többek között a következő szövegű hirdetést: „Sziám, az olcsó, hideg enyv!” Sikerült befognia az „üzletbe” Baum Alfrédet is, aki a jó üzlet reményében szerződést kötött Pogánynéval és ebben szerződésben megállapodtak abban, hogy ők hozzák forgalomba a szenzációs-fajta enyvot.

A főkapitányság Maros László detektívcsoportha folytatta le a nyomozást. A detektívek rövidesen megállapították, hogy Szász igen gyorsan vendége a Mester utca és Haller-utca sarkán levő Szőlőskert vendéglőnek. A detektívek lesben álltak a kocsná előtt és hosszas várakozás után valóban megjelent Szász Sándor és letartóztatották. Motozásakor a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank ferenckörúti fiókjára szólt két darab csekkfüzetet találtak nála, amelyekből több lap hiányzott. Vallomása során kéderült szótán, hogy a csekkfüzetből kitépett lapokat nagyobb összegre állította ki. Arra következtetnek, hogy komolyabb összegekről szóló csekket adott át egyeseknek, holott a bankban nem volt pénze és így fedezetlen csekket juttattak „ügyfelei” birtokába. A rendőrség felhívja a károsultakat, jelentkezni a főkapitányságon, II. em. 185. szobában, dr. Udvarhelyi Zoltán fogalmazónál. Szász Sándort kihallgatása után letartóztatották.

A különdíjazás elsősorban szociális csülekedet

A taxisoőr is megkapja a maga százalékát, de az utas mégis kötelességének tartja, hogy szolgálatát külön díjazással honorálja. De általában kap mindenki borraivalót, aki valakinek a kötelességén túlmenően szolgálatot tesz. Például az üzletben is kiírják, hogy díjtalanul szállítják házhoz az árút, s a segéd, az árukihordó, ha jelentkezik a lakoson, akkor

egy pár fillért mégis odanyomnak a márkába. Azonban nem akarunk magunkról túlsok jót mondani, de ha egy vendég belép valamelyik helyiségbe, — ha már egy párszor volt ott —, akkor a jó pincér tudja annak szokásait, ismeri a szokásait, tudja, mit szeret enni és igyekszik minden tekintetben szolgálatára lenni. Ezt az idegeket megfeszítő mun-

... hadd ihasson más is!

SHINHAZ

SZELECZKY ZITA!

A szívdobogó női magyar színház négy nagysága — Kiss Ferenc, Páger Antal, Fedák Sári és Szelezky Zita — közül a minden gesztussal, csöszsérő hangja minden akkordjával, egyénisége egész varázsával és versenyen felül álló művészi ereje minden megnyilvánulással a Nemzeti Színház és különösen annak Kamara Színház színpadára tornált páratlan színész értékként: Szelezky Zitát végre ismét színpadon, sőt prózai színpadon látjuk. Amióta a Nemzeti Színház gárdájából érthetetlen módon „elkerült” művésznő, hol a filmműtermek robotos poklába, hol operett produkciók nadrágszerepeibe kényszerült, nem egyszer felmerült bennünk a kérdés: mért nincs ez az istendollár nagy művésznőnk, ez a nemzeti színház nevének nagyszemély sorának méltó folytatója a Nemzeti Színházban? Mit követeltől el, mi vétke lehet a magyar színházat egyetemes ellen, hogy nincs méltó helyén, ahol volt és ahonnan máig sem tisztázott körülmények miatt olyan hirtelen távoznia kényszerült? Ki és milyen indokból látta ott ennél a távozásnál vezérszólamot? Mert a Nemzeti Színházzal kapcsolatban nem lehet olyan egyéni érdek, amely akár csak egy statisztai távozását is indokolhatná. Ott minden érdeknek egy generális érdek alá kell magát rendelnie, és az a Nemzeti Színház örök érdeke!

Ezek a kérdések támadnak fel bennünk ma is, amikor Szelezky Zitát a Madách Színház új darabjában látjuk.

A darab — egy, a legirisebb irodalomtörténeti kézikönyvekben sem fellelhető osztrák írónak, bizonyos Rössner Manfrednek két személyes vígjátéka — olyan jelentéktelen, hogy ebben az esetben, amikor Szelezky Zita látása a vezérszólamot, az egész darab és történet nem oszti és nem szoroz. Két ember életének és szereleme fejlődésének 6 képre nyújtott történetét a szerző néha olyan unalmassá sekkasztja, hogy igazán csak Szelezky Zita pazarló bőségével áradó bája, humora, szépsége és művészete tudja az unalomba fullasztó balálót a dráma megmenteni. Nagy gyengéje a darabnak emellett, hogy a helyzetkomikumok sokelyes tengeréből néha-néha kikandikáló drámai fejlődést sem tudja a szerző másként, mint a telefon jótékony deus ex machinájával továbbvinni, miként hajdanában tették azt a műkedvelő szerzők az „ajánlott levéllel”.

Ért, hogy a darab hiányait a rosszul megválasztott másik szereplő és a rendezés néhány kitaláló hibája még csak jobban kihangsúlyozta.

Várkonyi Zoltán nem rossz színész. De csak színész és nem művész. Modorosság, egész nazális egyénisége, minden férfiai báji nélkülözhető humormentessége és a szerepei alól folyton kikandikáló mesterségbeli öntudat-filozofálás ennél a szerepnél és Szelezky Zita partnereként érdesen kiütözött hiányosságot, sőt diszsonanciát jelentenek.

A rendezés legfőbb hibája, hogy a szövegnek sűrű felbukkanó tartalmatlanságainál nem tudott a jótékony „tempó”-hoz folyamodni, hogy az 5. kép drámatlan csúcspontját nem tudja drámai tempójúvá fokozni. Hullámhegyek és völgyek helyett csak ill-oll fodrozódó egyhangú víztükröt kapunk. A színpadképben sem tudja értékelni a rendezőn legénylökés és az asszonyi kezek alatt átalakult lókás közötti különbséget. Oszatlan örömmünk tellett azonban. Neogrady Miklós leleményesen megoldott háttér színpadképében, ahogy a kis lakás minden egyes helyiséget egyszerre tudta a szemünk elé hozni.

A darab még sem fog megbukni, mert minden hiánya felett ott aratkedik Szelezky Zita bája, humora és művészete, amely ott a legrosszabb darabban is, ezen is, amelyet a fordító „Első Anna és Harmadik Károlyra” keresztelt.

100 cigány magyar női előadása

Jan. 23. vas. d. u. 4. Magyar Művelődés Háza. Jegyek: P 250-től ugyanott és Uray ANDRÁSSY-UT 63. T. 317-002. Valamint az összes jegyirodáknál.

Ujságíróest

Rendkívül művészi esemény színdarabja lesz január 22-én este fél 6 órai kezdettel a Vigadó, ahol nyolc prominens újságíró legszebb élményeiről számol be. Babay József, Fedák Ferenc, Baróti Géza, Dallos Sándor, Kintzsi Andor, Ráthonyi Jenő és Saád Béla lép fel a gazdag műteremtől a ten. melynek művészszerzői: Bilcsi Tivadar, Bordy E. a. Cse. la. vi. Elz., Halász Sándor, Karády Katalin, Kiss Ferenc, Kiss Manyi, Szilágyi László és Vass Margit. Zongorán Páger Tibor kíséri, konferál: Kintzsi Andor és Kócs István.

Kalotaszegi Madonna

A főváros közönsége nagy érdeklődéssel várja Sefkét Szeffedin bej filmjét, amelyet eredetileg a biennáléra szántak, de a változott külpolitikai helyzetre való tekintettel tavaly már nem rendezték meg az európai filmek őszi versenyét. Így a közel napokban a budapesti filmzsinhatok mutatják be a Kalotaszegi Madonnát.

Kerecsendi Kiss Márton új filmje

„A harmincadik” és „Az első” tehetséges szerzője nemrég készült el új filmjével, amelynek címe: „Az ut”.

Ősbemutató Kassán

Kőrösi Zoltán a kassai Nemzeti Színház új darabja, amelyben ősbemutató keretében hozza színre Csehát Lajos és Szerdahelyi János Petőfi című romantikus zenés életképét, mely a nagy költő házaságának történetét mutatja be. A darabban melyet az igazgató rendez és amelyet a kassai rádió is közvetít, Márkus Lajos Petőfi, Ottóy Baba pedig Szendrey Julit személyesít meg.

Kiss Manyi Nagyváradon

Kiss Manyi a jövő héten Nagyváradon lép fel a „Fekete Péter”-ben.

Csajkovszkij operett a szegedi színházban

Csajkovszkij zenéjével mutatták a „Diadalmas asszony” című operettet a szegedi városi színházban Török Emil igazgató rendezésében.

Magyar színdarabok Finnországban

Finnországban két magyar színdarabot adnak elő: a tamperel munkásszínház Kodolányi „Földindulás” című darabját hozza színre, míg az ottani városi színház Bókay „Első szerelem” című darabját adja elő.

Tengerparti randevu

A Bilgáriában készült magyar film, amelynek főszerepét Pelsőczy Irén, Dorits Bonewa Pataky Jenő és Naszódy Sándor játssza a napokban kerül bemutatásra.

Cseresznyevirág

Film alakjában kerül rövidesen bemutatásra a japán nő áldozatkészségének egy magasztos példája. A kis Kohana, a „Cseresznyevirág” hősnője a legutisabb szerelem boldog napjait éli, de amikor szerelemét hazájáért fel kell áldoznia, pillanatig sem habozik. Ezt a Nem könnyű, mégis nagyon hálás szerepet az exotikusan szép Michuko Tanaka alakítja. Hangjában, mozgulataiban ott vibrál a misztikus kelet minden varázsa, minden szépsége. A filmet a Hunnia forgalmazza. Bemutatója a jövő hét folyamán lesz.

Eltemették Papp Jancsit

Papp Jancsi, a békeévek híres és népszerű előadóművésze, sok-sok megzenésített Ady-vers kitűnő interpretátora hatvanöt éves korában halt meg mellhártyagyulladásban. Szombaton délután 3 órakor helyezték örök nyugalomra. Sok régi barátja és zenei részvétele kísérette a híres „poengyilkost” utolsó útjára.

Murgács Kálmán VII. nótáskönyve

Kevés zeneszerző van, aki a nép lelkéhez annyira közel férközzön, mint Murgács Kálmán, akinek immár a VII. nótáskönyve jelen meg. Tízta magyar levegő árad ki az örök emberi érzéseket nemeseen tolmácsoló dalokból. Murgács Kálmán új nótáskönyvében számtalan olyan magyar dalt ismerget meg a közönség szélesebb körével, melyet a rájáró már eddig közelebb hozza. Murgács nótáit a magyar szívekhez. Az izléses füzet 1 pengőért kapható a szerzőnél, Budapest, VIII. ker. József-u. 7. sz. alatt s ott is lehet megrendelni.

„Vidám Farsangi Est” a Magyar Művelődés Házában

Tegnap, január 15-én este 6 órakor nagy sikerrel rendezett farsangi estet a Magyar Művelődés Házában a „Novarra” hangversenyrendező vállalat. Az est keretében a magyar színházársadalom több kiváló tagja is fellépett mint Kiss Ferenc, Honthy Hanna, Nemes Rózsa, Romváry Gertrud, Luz Marietta, Nosvay Katalin, Magyar Tibor, Hegyi Péter és még sokan mások. Murgács Kálmán daliból adott elő általános tetzészetű kísérve. A Gamma kamarakórus és Horváth Elemér cigányzékara is hozzájárult az est sikeréhez. Dr. Magyarórády Jenő műsorvezető sok dörölytséget szerezett az est közönségének.

Bágyoni Géza, a tehetséges fiatal operatőres, aki Kiszely Gyula Fekete majom című operájának egyik vezető szerepében tűnt fel előteltjes drámai baritonjával, pénteken este fél 7-kor rendezte első önálló ária- és dalestjét a Zeneművészeti Főiskolán. Az esten közreműködött Cserfalvi Elz., Szőke Tibor és Dankó Aladár.

A nagyváradi Szigligeti Színház hőszerelemese és énekes bonvivánja magyarországi Gulácsy Albert egy Budapesti forgatásra kerülő hatalmas film főszereplésére kapott meghívást. A szerződést már megkötötték. Benfentesek azt állítják, hogy Gulácsy Albert az 1944. év nagy meglepetése lesz.

Boga elnök és Opatá mester beszél — a Ferencváros és Újpest előtt végzett Kolozsvári AC csapatáról

Amikor az őszi bajnokság befejeződött s kialakult a legjobb magyar csapatok sorrendje, a bajnoki táblázat harmadik helyén a Kolozsvári Atlétilikai Club csapata kötött ki. A KAC, mely tavaly még a kiesés rémével küzdött, s egy évvel ezelőt sereghajtóként a táblázat végén kullogott, egy esztendő alatt nagycsapatná nőtte ki magát s ma a magyar labdarúgás egyik értékes és nagytudású pillére. Mi okozta ezt a hatalmas fejlődést? Kérdezték országsszerte az évad végén e játék nagyszámú hívei. Erre adja meg választát Boga Ödön az egyesület elnöke és Opatá Zoltán a csapat mestere hazájainkon.

Boga Ödön elnök; A KAC-ot tovább fejlesztve végkép behozzuk a nagy csapatok sorába

A KAC élére 1942 októberében Vásárhelyi László dr. h. polgármester felkérésére kerültem, — mondja az elnök. — Akkortájt bizony nem volt rendben a csapat szénája. Vaskézzel nyúltam a dolgokhoz a 12-ke órában, hiszen, ha nem tudunk volna rendet teremteni, ma már csak emlék lenne az NB. I-ben a KAC neve.

Miben látja a csapat sorozatos sikerének titkát?

Előszörban abban az egységben, ami egy családú forrasztotta össze azt a gárdát. En nem tűrik olyan fűt ma, aki nem veszi komolyan magánéletét. A mai csapat minden egyes tagja. Opatá mesterrel az élen, komoly városi hivatalnok, s mint ilyen jól tudja, hogy egy sérülés, vagy a csapatból való kimaradás nem jelenti a mindennapi kenyér elvesztését. Az egységben kívül a siker orszárlására Opatá Zoltán utat mutat, fáradságot nem ismerő munkásságért, de nagy szerencsének nevében, hogy kitűnő egyesületi munkatársaságot kaptunk. Ezek között Enyéd Balázs főtitkár, Munkácsi Rudolf és László Mihály titkárok, Zádai Rezső főmenedzser, Pálfi Andor és Komáromi Emil mérnököt, Horoz Béla a. v. elnököt, továbbá az egyesületi Szaniszló János titkárát kell kiemelnem.

Tavasz tavasz? — Kérdésre: — Nem kéne átvenni el bennünket a KAC meli pályán helyezésére, de azt is tudjuk jól, hogy a harmadik hely valaminek a hazai közönség előtt való elmozdítása más költéses munkát jelent. Mindam egyetértés azon leszünk, hogy a KAC-ot tovább fejlesszük a pályán behozzuk a nagy csapatok sorába.

Opatá Zoltán mester: Régi és új színpadon látam az ország legfiatalabb játékaival rendelkező KAC jövőjét

Opatá Zoltánnal a játékosok szeretett „Zoli bácsiával” a Szamos partján fekvő pályán beszélgettünk. Opatá, aki 20 esztendővel ezelőtt a kék-fehérek európai híru csapatáránsék oszlopos tagja volt, így vélekedik a KAC-ról:

Amikor átvettem a gárdát fogadalmat tettemem a fiatalok s azok meg is tartották szavukat, mert teljesen és sportszerű életmóddal készülnek azóta is hétről-hétre a mérkőzésekre. Ami a játékosanyagot illeti arról csak a legjobbat mondhatom, hiszen a KAC az ország legfiatalabb élekorú csapata. Szaniszló az egyetlen idősebb játékos, a többi csupa 21, 22, 23 éves gyerekek. A szemlem kitűnő, színr nincsen közbütnk.

Kik játszottak az őszi csapatban?

Tízennégyen, névszerint: Márki, Szaniszló II., Vass, Páll, Szántai, Farkas, Boró, Radnai, Vácz, Beke, Tolnai, Csákány, Kovács és Bokor. De tavasszal, már a visszatért Bonyhádi is rendelkezésünkre áll. Ez a

A lelketlen anya utcára dobta tizenegyhónapos gyermekét

Vasárnap hajnalban Rác István viaszszobrász, amint kinyitotta a Bethlen Gábor-u. 11. számú ház kapuját, a kapu sarkában egy 11-12 hónapos leánygyermeket talált. A szegény, árva gyermek ártatlanul aludt pólyájában, fején kicsi kötöttsapka volt, testét pedig fekete kabátka takarta. A házférfelyelő felvette a gyermeket, bevitt meleg szobájába, majd azonnal értesítette a rendőrséget. Az ismeretlen kislányt a menhelyre vitték be, a lelketlen

SPORT

gárda kiváló — fejezi be Opatá mester mondokáját. — Tudás és szív egyaránt bőven van a fiúkban, nem véletlen tehát, hogy legyőztük a sokszoros bajnok Ferencvárost és Újpestet — megelőzve őket a bajnoki táblán.

Jómagam kinttiben érzem magam kincses Kolozsvárott. Végigvándoltam már fél Európát. Most úgy érzem, hogy haza érkeztem. Nem hagyom el többé a Szamos partját s hiszem, hogy a KAC-ot tovább fejlesztem azon az úton, melyen az őszi dicsőséges harmadik helyre érte el. (K-1)

Aranyföld és Ferencváros boxcsillaga a szorítóban

Szombaton, január 22-én este fél 7 órakor a Sportcsarnokban ismét nagyszabású ölvívómérkőzéseket rendezett Tasnady József, aki néhány évvel ezelőt Európa birkozó bajnoka volt a MAC színeiben.

Az est ténypontja Csizsár a BTK és Tanamár az FTC volt „ágyujának” 10 menetes harca. Ha Csizsár „Cuki” győz, akkor legközelebb jogában áll Szigetivel mérkőznie a bajnoki címetért. Értésünk szerint Csizsárnak sikerül ez a fegyvertény.

Ezenkívül Trummer-Mánival, Moráczai a francia Caintreux-val, míg Deli a francia Regot-val mérte össze kesztűje erejét.

Rihetky Kovács mérkőzés a Sportcsarnokban

Pénteken, január 21-én este fél 7 órakor a Sportcsarnokban folytatja az MBSZ nagysikerű meghívásos versenyét. A legnagyobb érdeklődéssel Kovács Gyula MÁV Előre és Rihetky János öszeszerepését várja a közönség. A 82 kilós Kovács miként azt Papp László dr. szakférfelyelő mondotta — a svéd Ivar Johanssonhoz hasonlít — aki szintén csak 80 kiló — arra törekszik, hogy a legjobb birkozó címét nyerje el, alacsonyabb súlya ellenére.

Ezenkívül a 18 éves, bajnokság Szilvási MÁV Előre akadémista sűrűpabajnok újpesti Tóth Ferenc is mérkőzik. Bóbits BVSC-Mohácsi Történelmi, Sővári UTE-Kinizsi MAC, Bencso UTE-Szilágyi MÁV Előre, Kovács II. MAC-Mángó WMTK és Mihályfi II. Debrecen-Gál Cegléd mérkőzés egészíti ki az érdekes műsort.

Pa'or Kornél BKE veretlenül nyerte meg a gyorskorcsolyázó bajnokság négy futamát

Szombaton évszárnap délelőtti rendezték meg a városi sportklub Magyarországi gyorskorcsolyázó bajnokságát. A verseny mind a négy futamát — 500, 1500, 3000 és 5000 méteren Pajor Kornél nyerte meg s ezzel megszerezte abajnoki címet.

A végeredmény ez volt: Bajnok: Pajor Kornél BKE 20451 pont, 2. Berényi BKE-Kisok 21365, 3. Kilián BKE 21402, 4. Petik BKE-Kisok 22526, 5. Brechel BKE 23193.

A versenyt Minich Jenő dr.-ral az élen mintaszerepen rendezte meg a BKE.

Vivás

Stigmund Emmi (HTVK) vezetett 1000 méteres 500 méteres és 1000 méteres női törversenyen Zsabka (BSTE), Sárkócs és Rác (HTVK) előtt.

A Sárga Ferenc dr. igazgató által Nagyváradra vezetett BEAC vívók, szép sikert értek el. Az MSE törversenyén: 1. Czifra András dr. (BEAC), 2. Szalay István (BEAC), 3. Komáromy Ottó (BEAC).

anya ellen pedig megindult a nyomozás.

Huszonhét év után tért vissza orosz fogságból

Breitwieser Jakab újverbázi lakos 1916-ban az első világháború idején orosz hadifogságba került, megnősült és feleségének három fia született. Amikor a német csapatok bevonultak az orsi körzetbe tartozó Tolosin faluba, ahol ő, mint pék dolgozott, azonnal katonának jelentkezett, majd most a hatóságok engedelmével, családjával együtt visszatért szülő alujába.

HALLGASSA MEG! a zsidómentes Colonial kávéház (IV. Aranykő-u. 5.) hangulatos zenei együttesét. Főnök: Batár Gabi. Hegedő: Kiss Elemér. Zongora: Kassay Iván. Gitár: Mezey Gábor.

Ahol a legélesebben ütköznek össze az angol-amerikai-szovjet érdekek Ki az úr Teheránban?

Sztalin tisztjei elzárkóznak az angolszász megszálló csapatok tisztjeinek társaságától

A teheráni találkozó napjaiban bejárta a világsajtót az a hír, hogy tárgyalás színhelyétől szolgáló kormányzati palotát GPU csapatok vették körül és a haditechnika minden vívmányával felszerelve ütköztek a drótsövények mögött az értékeket résztvevőinek biztonságára semleges körökben még a mai napig sem döntötték el, hogy tulajdonképpen kitől is tartott Sztalin és környezete.

Senki sem tartotta valószínűnek, hogy az Elbrusz-hegység lábánál elterülő iráni főváros kormányzati palotájában is a Führer SS ejtőernyőséitől féltette volna életének biztonságát a vörös cár. Inkább arra következtettek semleges körökben, hogy a bolsevikiek nem százszázalékosan bíznak az angolszász szövetségeseikben és legfőképpen az Intelligence Service mindenhova belőpördülő ügynökeit akarták távol tartani, nehogy az esetleges Sztalin-Churchill-Roosevelt szakítás után kellemetlen meglepetés érje a Szovjetunió véreskezű diktátorát.

A Sept Jours című hetilap legutóbbi számában megjelent cikk most rávilágít arra, a nem éppen szövetségeseink nevezhető viszony-

ra, amely az Iránt megszálló szovjet és angolszász hatóságok között áll fenn.

Tény az, hogy Teheránban különösen nem jó szemmel nézik egymást a bolsevikiek, az angolok és az amerikaiak. A francia lap a világ „legmegszállottabb” városának nevezi Irán fővárosát, ahol amerikai, angol, szovjetországi és lengyel katonák tömege hullámlak az utcákon és adtarca-barka színt a városnak, sokszínű tábori egyenruhákkal.

A szállodákat kivétel nélkül mind a megszálló csapatok rendelkezésére bocsátották. Az Imperial szálló, Teherán legelőkelőbb vendéglátója, valamint a Ferdousi szálló a megszálló csapatok tisztjeinek számára van fenntartva. Feltűnő, hogy a szovjet tisztok kerültek a nyilvános megjelenést és tizenhét hónap óta mindössze egy esetben látogatott el bolsevik tiszt a Hotel Imperialba, de akkor is egyedül ebédelt meg és azóta sem mutatkozott szovjet katonára az angol és amerikai katonák által lakott városrészekben, noha semmiféle rendszabály nem intézkedik a különböző nemzetiségű katonák érintkezésének tilalmáról.

ak el, hogy az angolszászokat megelőzve, újabb alpart rakjanak le a szovjet tengelytávolságnak megfelelően.

ami által egy újabb utszakaszt irhattak saját javukra. Mindebből következik az a tanulság, hogy Irán kezezi a Szovjetunió és az angolszászok közötti ellentétek egyik legsarkalatosabb pontját, hiszen közismert, hogy Moszkva a Perzsaöböl felé törő szándékait egy pillanatra sem adta fel, akár tetszik, akár nem tetszik ez Londonnak és Washingtonnak. V. I.

Bár-vita

A különös sajtóvitához, amely a napokban a budapesti lakóélet békéiben keletkezett civakodás ügyéből indult el, részleteiben természetesen nincs hozzászólásunk. Nem járunk bárba és sem azt az időt nem tartjuk alkalmasnak, sem a természetünk nem olyan, hogy a színész-kamorai szabályok alól mentessétek, díszöbök, hol pacifista, hol szexuálpatólogiai művésztévével töltik el az időket. Anyanyit azonban általában megjegyezzük az ugynevezett Negresco-ügygel kapcsolatban is, hogy semmiféle negroid-márkát nem nézünk örömmel a magyar főváros külső arcán sem. Hogy az ilyen lokalitásokban belül mit csinálnak, az nem a mi dolgunk, hanem szükséges esetekben a hatóságoké. Mi a magunk részéről beérjük annyival, ha kívülről tüntetjük el a Negresco, a Prince of Wales és egyéb tipikus elnevezéseket, amelyeknek táblája alá oly feltűnő rokonszenvedéssel sodródják kávéra, bárítalra, napközi és esti tételességre a főváros Duna-korzóját évtizedek óta magukénak valló elemek.

csak a lakosság legminimálisabb szükségleteit tudna kielégíteni a jelenlegi helyzetben, ha a spekulánsok nem veszélyeztetik volna az iránított közgazdaságot, Abból a célból, hogy megakadályozza a liszt-talék halmozását, Seridan métermásánként tizenöt dollárral felvásárolta az évi gabonatermést, hogy azután mázsánként öt dollárral továbbadja közvetlenül a pékeknek.

Ez a művelet súlyosan érintette a spekulánsokat és nem utolsósorban az állami kincstárt. A közönség mégsem látta hasznát,

mert a teheráni zsidó pékek kapva a nemvárt alkalmon, egyik napról a másikra eltűntették a könnyen kapott liszt nagy részét borsos áron később a fekete piacra dobták.

A teheráni zsidó pékek sem tagadják meg magukat

A francia lap Perzsiából most hazakerült munkatársa megjegyzi, hogy az amerikai befolyása jobban érezhető és láthatóbb, mint a szovjet vagy az angol.

A fiatal Mohammed Riza Pahlevi sajtó mellett hét amerikai tanácsadó tevékenykedik, akiket már miniszter számba vesznek.

Ezek a szakértők már eddig is számtalan vakmerő és készenléti adminisztrációs kísérletet hajtottak végre.

melyek legtöbb esetben csufos kudacot valloztak. Így például Joseph Sheridan, bukott dollármilliomos azt a megbízást kapta Rooseveltől, hogy rendezze Perzsa közellási ügyeit

Köztudomás, hogy Irán földművelése nem éppen a legvirágzóbb,

Roosevelt „gangster-szakértőt” nevezett ki Irán közbiztonsági parancsnokává

Teherán eddig nem igen dicsekedhet nagy forgalommal, most azonban annál lüktetőbb életű a város. Har, danzing, mozi váltakozik egymás után. A bolsevik katonák a mozi látogatást kultiválják, nem véletlen tehát, hogy az utóbi időben a szovjet filmek kerültek tulsulyba.

Továbbá azok az öreg villamosok, melyeket valamelyik kis német városban Iránba szállításuk előtt legalább husz éven keresztül nyuztak, teljesen elégtelennek bizonyultak, a jelenlegi megnövekedett forgalomban. A közönség közelharcat vív minden beszállás előtt.

A közbiztonság nagyobb dicsőségre uton-utfélen felfüggesztések hívják fel a lakosság figyelmét:

„Utazás közben tartások zsebeitelen a kezeltetket!” A zsebtolvajok száma légió.

Kímerrmann ezredes kapott megbízást Rooseveltől, hogy csikagól tapasztalatai alapján a lehetőség szerint korlátozza a teheráni zsebtolvajok számát, a gangszterek ellen állítóg bevált amerikai módszerrel.

rekkel. Kollegája Schwarzkopf ezredes, a vidéki rendőrség irányítására kapott megbízást. Ő volt New Jersey állam rendőrbiztosa, amikor Lindberg gyermekét elrabolták. Nem sok ereamányvel kecséget tehát működése, mert igen kényes és sok diplomáciai ravasszágot kíván tőle.

Teheránon kívül a szovjetországi megszállás veszt látszólagos passzívításából.

Megjegyezendő, hogy Irán háromnegyed részét Sztalin csapatai szállták meg.

A vasúti szállítás

szintén megoldhatatlan problémákat állított a megszállók elé. A vasúti hálózat nagy része a Szovjet tengely távollásának felel meg az angol-amerikai vasúti járművek nem tudnak rajta közlekedni. A közelmutban egy Tebriszről 50 kilométerre történt hegyesuszamlás a vasúti vonalat több kilométeres szakaszon keresztül szakította meg.

A teheráni állomásfőnök riadót rendelt el,

de még mielőtt az amerikai szerelvények utnak indultak volna, a szovjet műszaki csapatok már a helyszínre érkeztek és nagy technikai felkészültséggel szabaddá tették a vonalat. Ennél sem mulasztot-

Kiszely Alajos dr elégtételt adott Mattyasovszky Kornélnek

Kiszely Alajos dr. ügyvéd, a Nyilaskeresztes Párt ügyésze, a Pesti Újságban több cikkből, illetve nyilatkozatban támadta a Magyarság vezetőit. E cikkekért és nyilatkozatokért a Magyarság vezetőisége, közöttük Mattyasovszky Kornél sajtóper indítottak Kiszely Alajos dr. ügyvéd, a Nyilaskeresztes Párt ügyésze ellen. A régóta húzódó ügyben, január 12-én tartott tárgyalást a budapesti királyi Büntetőtörvényszék. A tárgyaláson dr. Kiszely Alajos ügyvéd bejelentette, hogy Mattyasovszky Kornél szerkesztőnek elégtételt kíván adni, miután meggyőződött arról, hogy informátorai félrevezették. A főmagánvádló Mattyasovszky Kornél elégtétellel ezt elfogadta és ezzel az ügy békés elintézését nyert.

Kiszely Alajos dr. a következő nyilatkozatot tette:

„Mattyasovszky-Lates Kornél szerkesztő úr személyével kapcsolatban a Pesti Újságban sértő tartalmú cikket írtam. Minthogy meggyőződtem arról, hogy az általam reávonatkoztatva írottak téves információk alapulnak, eze-

A betétállomány és jövedelmezőség nagyságának fejlődését mutatja a Községi Takarékpénztár

A Budapest Székesfővárosi Községi Takarékpénztár Részvénytársaság igazgatósága január 14-én Szendy Károly polgármester, a takarékpénztár elnökeinek elnökelete alatt tartott ülésében dr. Liptay Lajos vezérigazgató, felsőházi tag előterjesztése alapján megalapította a takarékpénztár 1943. üzleti-évre vonatkozó mérlegét és zároszámadását.

A takarékpénztár mérlege az előző évi 1,656.360 pengő fillér tiszta nyereséggel szemben jelentős, kerekén 30 százalékos emelkedéssel 2,124.154 pengő fillér tiszta nyereséggel mutat ki. A nyereség felosztása tekintetében az igazgatóságnak az a javaslata a választást megelőzően, hogy az alapszállású levonások után osztalékképpen 3 és fél százalék, a 20 millió alap-tőke után tehát 700 ezer pengő fizetessék ki 100 ezer pengő a takarékpénztár Elnöki Nyugdíjpénztára javára adományoztassék, a fennmaradó összeg pedig tartalékalaphoz csatolassék. Ilyenképpen a takarékpénztár tartalékalapja meg fogja haladni az 5 millió pengőt.

A takarékpénztárnak az elmúlt fizetési eredményeit vizsgálva, elsősorban szembetűnő a betétek jelentékeny emelkedése. A takarékpénztár betéteire elhelyezett betétek összege a tavalyi 66.4 millióról 78.8 millióra, a folyószámlákra elhelyezett betétek pedig 130.5 millióról 155.9 millióra emelkedett úgy, hogy az üszketállomány a múlt évi 193.8 millióval szemben 232.8 millióra növekedett. Ez a kerekén 20 százalékos betétemelkedés különösen figyelemreméltó azért, mert közismert tény, hogy az elmúlt évben a tőkeképződés és így a betétek fejlődése általánosságban nem volt kielégítőnek mondható.

A betétek összegének jelentős emelkedésével együtt ugyancsak jelentős mértékben emelkedtek a takarékpénztár kihelyezései is. Az adósk tételei alatt különféle címeken kimutatott követe-

lésci a takarékpénztárnak a múlt évi 64 millióval szemben ugyan csak 80.7 milliót tesznek ki, figyelembe kell azonban venni, hogy amíg az elmúlt év végén Budapest székesfővárosi forgótőkekölesön címén 23.4 millió pengővel tartozott, addig ez év végén a székesfővárosnak a takarékpénztárnál tartozása egyáltalán nem állott fenn. Ha ezt a 23 milliót az adósk előző évi főösszegéből levonjuk, nyilván látszik az e címen kimutatott kihelyezések összegének emelkedése. Még jelentékenyebb a váltótárca növekedése, amely az előző évi 93.4 millióval szemben, 152.2 millióra emelkedett fel. Az adósk tételének és a váltótárca állományának ezen jelentékeny emelkedésében jut kifejezésre a takarékpénztárnak az a készsége, amellyel a termelés előmozdítása céljából a hitelkereset közönségnek rendelkezésére állott, de egyben a takarékpénztár üzletienerék bővülése és forgalmának jelentős emelkedése is.

Természetesen kivette a takarékpénztár a részét az állami hitelműveletekben is úgy, hogy az év végén az általa leszámított kincstárjegyek állománya kerekén 221 millió pengőt tett ki.

A takarékpénztárnak az érdeklőrebe tartozó két vállalat közül a Budapest Állatvásár Pénzforgalmi r. t. a tavalyi 177 millió pengős vásári forgalommal szemben 200 millió pengős vásári forgalmat bonyolított le; a Parkváros r. t. tevékenysége viszonylag hitbizományi eladásokon kívül főleg egyes telektömbök parcellázására és későbbi értékesítésére való előkészítésre korlátozódott.

Általában a mérleg és a veszteségnyereség számla a takarékpénztár forgalmának növekedéséről, üzletienerék bővüléséről, erőinek és latens tartalékainak jelentős növekedéséről számol be és egyben egészen elsőrendű és kitűnő mobilitást mutat.

Leventeest a Magyar Művelődés Házában

Amióta ifjúságunk a leventeintézmény keretében erkölcsi, nemzeti és testnevelési oktatásban részesül, örömdetes fejlődés tapasztalható az új magyar generációban. Az új korszakunk követelményeinek megfelelően már ma is nagyra kellene értékelni a leventeintézménynek a leventeestekben. Az új korszakunk követelményeinek megfelelően már ma is nagyra kellene értékelni a leventeintézménynek a leventeestekben.

képes, amelyet fiatalokéban egységesen neveltek és irányítottak. Mi büszkén vallhatjuk, — ennek a követelménynek nagyrészt már eleget tett a leventeintézmény.

Abból a célból, hogy az eddig sok esetben félreértett újszerű magyar ifjúságvédelmi szélesebb körökben ismertesse meg a leventeest országos parancsnoka, vitéz stanogorai Solymossy Ulászló, január hó 21-én, pénteken délután 6 órakor „A leventeintézmény útja a szöb magyar jövő felé” címen bemutatókkal kísért előadást tart a Magyar Művelődés Házában. Ezen előadás keretében bemutatják a magyar ifjúságot magabafoglaló leventeintézmény tevékenységét, eddig elért eredményeit és tájékoztatást nyújt a vezetőség a leventemozgalom jövő feladatairól.

A magyar ifjúság nevelésével kapcsolatos minden intézmény kötelessége foglalkozni ezen a nagyvonalú és minden ifjúsági problémát felvető és minden ésszerű kérdésre tanítja a nemzetet.

A Szent Margit ünnepségek az ország valamennyi templomában vasárnap délelőtt a püspöki kar pásztorok vezetésével felolvasásával megkezdődtek és január 19-ig tartanak.

Megkezdődtek a Szent Margit ünnepségek

Az egész magyar nemzet lelkesedéssel és örömmel vette tudomásul, hogy Árpád-házi Boldog Margitot XII. Pius pápa a szentek sorába iktatta. A magyar nemzetnek hétszázszentűs kívánsága és reménye teljessé vált. A tárljárás veszedelme után Árpád-házi Margit áldozatos életének példája és közbenjárása emelte fel a nemzetet. Most is komoly időköt él a magyarság. Bizakodva fordul az ország kedves szentje az Árpád-házi csodálatos életű szép virága felé és kéri közbenjárását. Az oltár magasságába emelt Szent Margitot kérjük, óvja meg Szent István országát, Magyarországot, a világot rázó szörnyű viharban.

A katolikus egyház háromnapos ünnepségekkel emlékezik meg a szenttéavatásáról, az ország valamennyi templomában. A főünnepségek a Szent Domonkos rend Thököly-úti templomában lesznek. Vasárnap délelőtt Czaplak Gyula egri érsek, az Actio Cato-

lica országos ügyvezető elnöke ünnepi szentmisét mutatott be. Evangéliumkor Hamvas Endre budapesti általános érseki helytartó mondott szentbeszédet. Hangsúlyozta, hogy Margit királyi lány engesztelő áldozat volt a nemzet oltárán. Elete példája hazaszeretetre és lemondó türelemre tanítja a nemzetet.

A Szent Margit ünnepségek az ország valamennyi templomában vasárnap délelőtt a püspöki kar pásztorok vezetésével felolvasásával megkezdődtek és január 19-ig tartanak.

IRODABUTORT
KOCSIS JÁNOS-TÓL
vegven
Üzlet: Visegrádi-u. 14. T.: 112-521.
Üzem: Gr. Teleki P.-u. 22. T.: 310-628.

BAROSS
Származás

MINŐSÉGI
mechanikai műtárgy CIPOT
Fóbian
Váci utca 19.

Bundák
ró ÁK
Vermes
szücsőtől
Horthy Miklós-út 60
és Krisztina-kr. 34.

TEXTILÁRUH
BEHOZATALI
KFT.
Múzeum-körút 11
Telefon: 182-400.
ELADÁS
NAGYBAN

BUTORT
keresztény műszaki
talosok termékét
HETESY-TŐL
Vilma és u. 53.

SZÖNYEG
magyarperzes,
toroztál
CSÁSZÁRTÓL
Petőfi Sándor-u. 3.
(udvarban)
Telefon: 242-938

ING
mérték szerint is.
HARISNYA
BAZSÓ Baross-u. 88
Telefon: 149-400

Budapesti
Pamutipar r. t.
gyakorított fonó nőket és
leszedő nőket azonnali
betépre keres. Jelentkezni
január 17-től kezdve reggel
8-kor XI., Bocskay-út 90.

Darmol a legelterjedtebb és legreggibb csokoládés használat. 35 évi milliós használatát mert teljesen megbízható, ártalmatlan.

Umannál nagy szovjet erők ellen meglepetésszerű támadást kezdett a német gyalogság

Berlin, január 16. (Interinf) A bolsevisták téli offenzívájukat január 14-én nemcsak délen és a középső szakaszon folytatták, hanem kiterjesztették az északi szakaszra is. Az Ilmen-tó jegén és ugyanakkor észak felől Novgorod felé támadva igyekeztek a német állásokat ezen a vidéken kiemelni sarkpontjaikból.

Másik támadó vállalkozásukat az oranienbaumi kálvária felől indították meg,

hogy ezzel a hadművelettel megnyissza a hadseregeik útját a balti tenger felé. A német vezetés ezekre a már régóta felismert támadó előkészületekkel, amelyekről már több ízben jelentést tettek, oly határozott ellenrendszabályokat fogantatott, hogy

a bolsevisták néhány jelentéstartalmát és kizárólag helyi vonatkozású betöréseit elfeledtve még csak kezdeti sikereik sem voltak.

Német győzelem a dnyepetrovicski páncélos csatában

Dnyepetrovicsktól délnyugatra egy keskeny térre beállított bolsevista előretöréshez csatlakozó heves páncélos csata fejlődött ki, amelyben a bolsevisták közülbelül kétszerannyi harcokosit tudtak harcbevetni, mint a németek. A bolsevisták számszerű fölényét azonban a német

nehézpáncélosok és rohamgyűgyűk nagyobb hordképessége kiegyenlítette és így többször váltakozó harcban együttvéve 32 szovjetpáncélosot tettek ártalmatlanná. Ezzel a bolsevisták egész támadása összeomlott.

Kirovograd környékén a német páncélos harcsoportok újból kiérvenlítették több betörést, amelyet a bolsevisták az előző napon értek el. A német légi fegyvernem harci ezredei hatásos támadásokat, amelyeket a bolsevisták erőfeszítésül kirendelt páncélosai ellen intéztek, de mindenekelőtt, mely támadásaikkal a bolsevista tüzérégi állások ellen — lényegesen hozzájárultak az eredményhez. Jólétszótt bombatalálataikkal elhárították a bolsevisták több nehéz taracktüteget és mozgásra

A brit „honi gárda” részvesz az európai harcokban?

Lisszabon, január 16. Az angol hírszolgálat jelentése szerint nemrégiben követelések hangzóttak el, hogy a brit honi gárdát (Home Guard) vessék be az európai szárazföldi harcokba. A brit honi gárda kémiillió tagja érdeklődéssel

44 négymotoros bombázót és 400 főnyi személyzetet vesztek az angolszászok a szombatra virradó éjszakán

Berlin, január 16. Az Interinf jelentései: A szombatra virradó éjszakán többszáz angol repülőgép támadást intézett Közép- és Kelet-Európa területén ellen. A német légi hadsereg alkalommal ismét győzelmet aratott és az eddigi jelentések szerint 44, csupa négymotoros bombázót lőtt le a német légvédelem.

Az angol bombázókötteleket már felromlásuk közben szétzúrták, úgyhogy azok nem tudtak zárt alakulatokban támadni. Az állandó támaszolt angol bombázók legnagyobb része képtelen volt bombaterhelést megszabadulni, úgyhogy a bombák nagy területen szóródtak, főleg vidéki körzetekben, csak csekély hátró okoztak.

Az angol légihadserő gépeinek is az volt a sorsa, mint azoknak az amerikai bombázóknak, amelyek január 11-én nappali légitámadást hajtottak végre. Az elhárítás már brozánai területen kívül működés

Ezzel szemben köteleik a sűrűn egymásbafonódó és jól kiépített német állásokban rendkívül súlyos vérvesztéseket szenvedtek.

A déli szakasz harcteréről jelentik, hogy a Kercstől északnyugatra létesített partraszállító hidfőnél helyi, de élénk harci tevékenységre került sor, amelynek során megint csak elhárítottak sok és váltakozó erővel keresztülvitt bolsevista támadást. A jól célzott német tüzérégi tűz elfojtotta a további készülődéseket a támadásra.

Szívós megátalkodottsággal rohamozták a bolsevisták pénteken is a nikopoli hidfőt. Egy német csapatot nem kevesebb mint 19 páncélosokkal és többszáz szovjet csatarepülővel támogatott támadást vetett vissza rendkívül kemény küzdelemben. A szovjetnek 13 harcokosját tették harc képtelenné. A támadóknak csak egyetlen helyen sikerült helyi betörést elérniük, ezt azonban még az este teljesen kisimították.

képtelenné tették együttvéve 11 szovjetpáncélosot.

Umannál északra német gyalogság köteleik meglepetésszerűen megálmadtak nagy szovjet erőket és tölték nek községet elragadtak. A megzavart szovjet alakulatoknak telmes vérvesztésük volt és a sok foglyon kívül jelentékeny tömegű hadianyagot is hátrahagytak.

Az észak felől csatlakozó arvonaszakaszon a német páncélos csapatok ellentámadása továbbra is jól haladt. A bolsevisták itt kétségbeesetten ellenálltak, de mégis elvesztették több támaszpontszerűen védett helységet. Elvesztették 19 harcokosjukat és 23 ágyújukat, amelyeknek majdnem a fele használható állapotban volt.

Berdicsévtől nyugatra a gépesített SS alakulatok két kiinduló pontról egyszerre megindított előretörésükkel felmorzsolták két szovjet lövészereget, úgyhogy ezek maradványai csak gyors futással tudtak megmenekülni a bekerítéstől és a teljes megsemmisítéstől. A bolsevisták itt is egész sor helységet feleadtak. (MTI)

várja a kormány választását ebben az ügyben. A kérdés hamarosan szóba kerül az alsóházban is, mert a hadügyi államtitkárhoz interpellációt intéznek, hogy mi a kormány nézete ebben az ügyben.

be lépett. A többszáz bombázóból álló angol kötelek útját az égvébe lezuhanó gépek fátylafénye jelezte,

Tüzelőanyagot takarít meg
 aki termálvizben fürdik!
Bőven van meleg víz
 a természetes hőforrásokban
 gazdag
Széchenyi Gyógyfürdőben

a polgári lakosság vesztesége kevesebb volt, mint amennyi az angol támadók embervesztése, amely legalább 400 főre tehető.

Igy halt hősi halált az első igazi haditudósító Páris barrikádjain

Ma a háború ötödik esztendőjében, mikor a napilapok egy tetemes részét a háborús hírek, s jelentések teszik ki, érdekes egy pillanatot vetni a haditudósítás múltjára.

Valamikor a polgári lakosság csak a haditudósítások révén értesült és kapott hírt a háborús konfliktusok helyzetéről.

Az annál idején a harcok rendszerint egy kisebb térségben folytak. A csapattal lévő haditudósítók, tehát részletes összefoglaló jelentést küldhettek.

Ma azonban a technika hihetetlen fejlődése révén a hadműveletet olyan nagy kiterjedésű területen folytat, hogy emberi tehetőség nem képes egységes szemléletet nyújtani. Csak a vezérkarhoz befutó számtalan jelentésből lehet mozaik szerűen összeállítani a hadművelet állásának megközelítő képét.

A mai haditudósítók nem is azzal a céllal küldik ki, hogy az összes hadműveletről, mindent magában ölelő részletes jelentést további szanok lapjainak. Erre képesek ugysem lennének. Magukat a száraz tényeket meg amugyis megkapják a lapok a hivatalosan kiadott hadijelentésekben.

A mai haditudósító személyes élményekről számolnak be és vizsgál el az olvasó, az irtoztató, nébenhugi küzdelmekre emlékeztető harcok drámai feszült légkörébe.

Az igazi háborús újságírás alapja a napóleoni háborúk idején vetették meg pl. Flessingue kapitulálásától az angol király először a „Times” hasábján értesül.

Az 1846. évi mexicói háborúban két amerikai újságíró már az első vonalból küldi lapjának a katonai riportokat.

A déliek és északiak polgárháborúja a nagy amerikai napilapok között is háborúskodást váltott ki, mely igen kímélen eszközökkel folyt.

Tizenkét sebesült és egy halott

Az 1848-as „guerre civile” jávában tombolt a Place du Pantheon barok stílusú polái közört. Sorozatok roppantak, golyók futyiltak: az „Iszani nép” küzdött a barrikádokon.

Erről a küzdelemről írta helyszíni tudósítását egy kapualjba húzóda Mathieu Donzelot.

A harc mind ádázabb, kegyetlenebb arcot öltött. Donzelotot egyik barátja figyelmeztette, hogy meneküljön, Donzelot azonban csak

Hasbalötte barátját egy betonszerelő

— statáriális bíróság elé állítják

Vasárnap délelőtt a Teleki-téren revolveres gyilkossági kísérlet történt. A Teleki-tér 6. számú házban lévő vendéglőben mulatozott Dolmányos József 32 éves vasbeton szerelő barátjával, Rutersmídi József 42 éves munkással. Már nagyobb mennyiségű italt fogyasztottak el, amikor a két barát között nézeteltérés támadt. Szó szót követett és már tellegességre is sor került, amikor Rutersmídi kiment a vendéglő félreeső helyére. Dolmányos ide is követte barátját és ott ismét összeveszett vele. A következő pillanatban előrántotta revolverét és hasbalötte Rutersmídit. A lövés zajára a kocsmáros hozzájuk akart sietni, de mire odaért, akkorára Dolmányos éppen kinyitotta a félreeső hely ajtaját és elkor látta a vendéglős, hogy Rutersmídi a földön fekvé eszméletlenül fekszik nagy vértócsában. Azonnal rendőrt siettetett és az örszemes rendőr hívására megérkeztek a mentők is, akik az eszméletlen állapotban lévő munkást életveszélyes állapotban szállították a Rókus kórházba. Dolmányost a rendőr összekötözve előállította a VIII. kerületi kapitányságra, ahol azonnal megkezdék kihallgatását. Ennek során kiderült hogy Dolmányosnak nincs fegyverviselési engedélye és a pisztolyról azt állította, hogy javítás végett adták át neki. Vallomásaiban azzal igyekszik védekezni, hogy Rutersmídi állandóan sértgette a kocsmába és még a félreeső helyen is olyan sértéseket vágott a szemébe, amelyeket nem tudott tovább hallgatni és dühében rántotta a pisztolyát és célzás nélkül lőtt barátjára. Orvosi megállapítás szerint a golyó a szerencsétlen ember hasába fúródott, összeroncsolta beleit, úgy hogy életbenmaradásához kevés remény van. Dolmányos kihallgatása a délutáni órákban is folyt. A tettért a statáriális bíróság előtt fog felelni a munkás, miután létegyvert használt.

„Sebesültet látok eleget” — szólt közbe az orvos, — de halottat nem látok egyet sem.

— A halott — mond'a szemét utóljára végig járta a véres dühvel tomboló tea-véharcon Donzelot — a halott én vagyok.

Szeme üvege sárga vált. feje megcsuklott: Donzelot lelke visszatartott az Urnak.

A most dúló gigász küzdelemben is részt vesznek a haditudósítók, akik ceruzával, fényképezőgéppel vagy filmfelvevőgéppel kezükben ott állnak a legelső vonalban. A leggyilkosabb tüzérégi tűzben s hatalmas méretű repülőbombák robbanásai közepette készítik fénykép- és filmfelvételeiket és riportjaikat. Melyeket a napilapokban olvashatunk, illetve pergófilmszínházakban a hirdőkben láthatunk.

A mai haditudósító átérteze hivatalának magasztos voltát, ott küzd az élen, mint katona a többi katona-társával. hazájáért, népéért és az igazságért.

(Cs. Sz. L.)

Felrobbant a talált gránát

Katona András csókal gazdálkodó a tiszaparton egy jogosult gránátot talált. Pisztolyát kezdte azt fűvel, a 14 éves lánssal együtt. A gránát felrobbant és a szilánkok Katona András a helyszínen megölték, míg fia életveszélyes sértéseket szenvedett.

A gyárimunkások és tisztviselők nyaraltatása

A Gyárimunkások Országos Szövetsége kebelében működő szabadió szervezetek központja ezévi programjába beállította a gyárimunkások és a tisztviselők módszeres nyaraltatását. Erre vonatkozólag az előkészítő munkálatok már megindultak és az akció lebonyolításával Sebestyén Gyula igazgatót bízták meg.

Halálozás. Özv. nemes Bihar Józsefné, született nemes Küttel Lenke, ezredes hadbíró özvegye folyó hó 15-én Fonyódon elhunyt. Temetése folyó hó 17-én délután 3 órakor a tonyódi új temetőben lesz.

A harmadik emeletről a liftaknába zuhan: egy húszéves leány

A tűzoltók holtan emelték ki

Borzalmas szerencsétlenség történt szombatra vasárnapra virradó éjszaka a Váci-utca 24. számú házban. A hajnali órákban a kazánházban dolgozott Fekete Mihály házfelügyelő, amikor lerohant hozzá felesége ésmegkérdezte, nem hallotta-e azt a nagy zuhanást, ami röviddel ezelőtt történt. A házfelügyelő — bár semmiféle zajt nem hallott — mégis felesége unszolására gyanút fogott és megnézte a pincehelyiséget.

A liftaknában hatalmas vértócsában fekvé holtan találta Krekács Irma 20 éves tanuló lányt.

aki a házfelügyelő testvérének leánya és azért jött fel illésházáról Budapestre, hogy itt gyors- és gépirást tanuljon. A szerencsétlen leány abban a hi- szemben, hogy a lift a harmadik emeleten van, kinyitotta a liftajtót és gyanútlanul belépett. A hajnali sötétségben ugyanis nem látta, hogy a lift nincs a helyén. A harmadik emeletől lezuhanó,

súlyos bordatörést, medencecsonttörést és koponyaalapi törést szenvedett, úgyhogy mire a mentők a

helyszínre értek, a fiatal leány már halott volt.

Tűzoltó emelték ki. Orvosi megállapítás szerint a halál a szerencsétlenség pillanatában azonnal bekövetkezett. A vizsgálat folyik.

Ugyancsak hasonló szerencsétlenség történt a Fadrusz-utca 18. számú házban. Itt Borbély Béla házfelügyelő 36 éves felesége zuhanó a liftaknába. Koponyaalapi törést és egyéb súlyos zúzódásokat szenvedett. Életveszélyes állapotban szállították a mentők a Magdolna-kórházba.

VIRRADAT

Megjelenik minden hétfőn. Felelős szerkesztő és kiadó: Bornem sza Gábor. Szerkesztő: Borbély Andor. Kiadótulajdonos: VIRRADAT KIADÓVÁLLALAT Kft. Budapest, VIII., ker. Gyulai Pál-utca 14. szám. Telefon: szerkesztőség: 146-245. Kiadóhivatal: 146-243.

Előfizetési ára egy évre 10 P. Postacsekcskaszám: 37849